

Kozjanski
park

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
Evropa investira v podeželje

metroSR

METRO SR,
zavod za prostor Savinjske regije
Aškerčeva ulica 14, SI - 3000 Celje
T: +386 (0)3 490 04 09
F: +386 (0)3 490 04 39
@: info@metro-sr.org
W: www.metro-sr.org

SODOBNA ARHITEKTURNA TIPOLOGIJA NA KOZJANSKEM

Strokovna ekskurzija v Posočje in na Gorenjsko

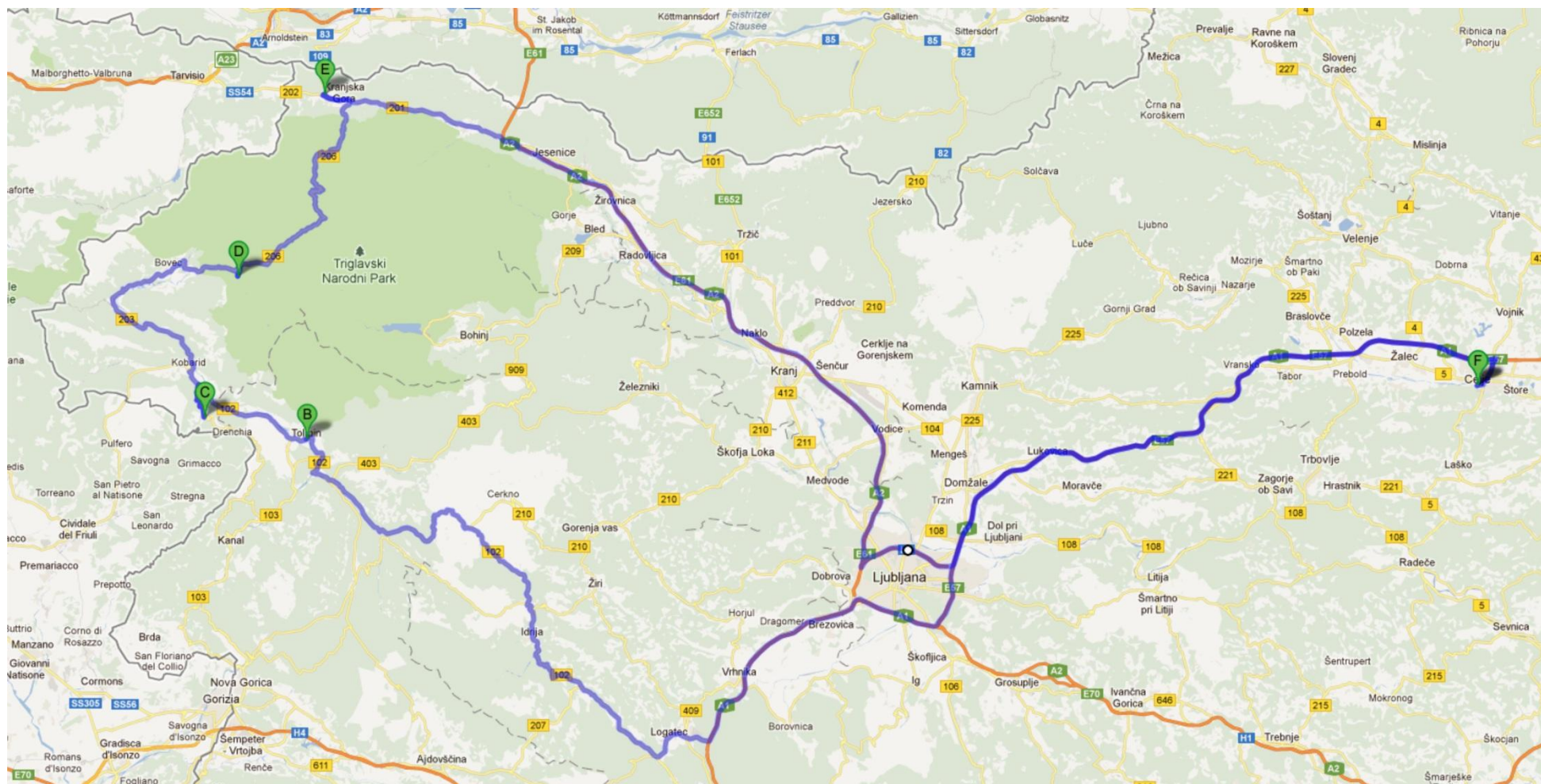

projekt	SODOBNA ARHITEKTURNA TIPOLOGIJA NA KOZJANSKEM
	Priprava osnov za izdelavo vzorčnih projektov – objektov v okviru projekta »Sodobna arhitekturna tipologija na Kozjanskem (Kozjanska arhitektura)«
	3. javni poziv »LAS Obsotelje in Kozjansko« / Lokalna razvojna strategija 2007–2013
faza	informativna brošura / gradivo za udeležence strokovne ekskurzije v Posočje in na Gorenjsko, 30.05.2012
številka	ME02
naročnik	Javni zavod Kozjanski park Podsreda 45 3257 Podsreda
izvajalec	METRO SR, zavod za prostor Savinjske regije Aškerčeva ulica 14 3000 Celje
avtorji	mag. Gorazd Furman Oman, univ.dipl.inž.arh. Mojca Furman Oman, univ.dipl.inž.geod. Jaka Sedovnik, univ.dipl.inž.arh.
datum	11.05.2012

Strokovna ekskurzija v Posođe in Gorenjsko – Pot

Celje (A) – Tolmin (B) – Livek, Kobarid (C) – Lepena, Bovec (D) – Čezsoča, Bovec (D) – Podkoren, Kranjska gora (E)– Celje (F);

446 km, 6h vožnje

Uvod

Naj bo laično ali strokovno oko, vsako pokrajino poskušamo najprej definirati oziroma razlikovati od drugih po njenih posebnostih. Poskušamo poiskati tiste oblike, elemente, barve, vonje, texture, ki delajo to pokrajino nekaj posebnega in drugačno. Praviloma to najprej poiščemo v krajini, ki je sad narave in v manjšem obsegu delo človeških rok. Šele nato pa zaznamo stavbe, ki so kot biseri posejani po njej. Seveda, če so z njo v pravilnem razmerju in odnosu ter če spoštujejo vsa razmerja, ki jih nudi. Tako lahko ustrezna arhitekturna tipologija krajino bogati, jo dela specifično. Če Andaluzijsko pokrajino zaznamujejo bela mesta, Dalmacijo kamnite vasice, kaj lahko rečemo za Kozjansko. In če sredi Toskanskih gričev najdemo moderno vinsko klet, za katero se zdi, da je že od nekdaj tukaj, in ob nabrežju Finskih jezer popolnoma lesen in sodoben zasnovan počitniški objekt, ki kot naplavina biva s krajino, ali zmoremo takšen pristop tudi na Kozjanskem. In še več. Ali lahko postavimo zelo preprosta in razumljiva pravila, katerih se bomo vsi graditelji držali in jih spoštovali, ter bodo lahko naslednje generacije s ponosom ugotavljale, da se poleg izredne krajine na Kozjanskem nahaja tudi kvalitetna arhitekturna tipologija, ki je kot marcipan potopljena v čokoladni preliv kozjanskih gričev.

Primernost trenutka

Tako kot vse občine v Sloveniji se tudi občine znotraj območja Kozjanskega parka srečujejo s problematiko izdelave Občinskih prostorskih načrtov. V teh prostorskih aktih se bodo med drugim na novo določili tudi pogoji za gradnjo novih objektov. V trenutno še veljavnih aktih so ti pogoji glede na današnji način gradnje, bivanja in energetske izrabe zastareli ter v dobršnem delu tudi zaviralni. Ta kontradikcija pa se še posebej izraža znotraj zavarovanega območja Kozjanskega parka, kjer se tako projektanti kot investitorji zelo težko znajdejo znotraj obstoječih (zastarelih) pogojev in pravil. Zato nemalokrat prihaja do nejasnih situacij, ali je podana arhitekturna rešitev

prava ali ne, še težje pa je povedati, kaj šele prikazati dober primer, v katero smer bi prava rešitev le lahko šla (t.j. primer dobre prakse).

Cilji

Zaradi navedenega so za območje Kozjanskega parka potrebni strokovni kriteriji za umeščanje novih objektov v prostor ter za njihovo oblikovanje. Leti morajo na eni strani upoštevati arhitekturno tipologijo območja, v katerega se umeščajo, na drugi pa sodoben način gradnje, bivanja in rabe energije, ki morajo biti ekološki in trajnostni.

Predmet projekta je izdelava petih idejnih zasnov za stavbe s petimi konkretnimi lokacijami za umestitev v prostor, pri čemer so lokacije raznolike tako po legi, stavbe pa po svoji vsebini. Idejne zasnove tako prikazujejo arhitekturni preizkus zamisli o sodobnem stavbnem tipu na izbranem območju z razpoznavno arhitekturno tipologijo. Za vsako lokacijo se prikaže razvojna matrika, ki je osnova predlagani rešitvi in zagotavlja kar največje število možnih prilagoditev (velikost objekta, konfiguracija terena, namembnost,...). Na koncu so podana izhodišča za nadaljnje oblikovanje objektov in projektiranje, ki so enostavna in jasna.

Skozi projekt se poskuša razviti sodoben vzorec enodružinske hiše, ki upošteva oziroma nadgradi obstoječ arhitekturni tip in ustreza sodobnemu načinu bivanja v konkretnem območju.

Cilji projekta so:

- pridobiti ustrezno podobo za stavbe na Kozjanskem, ki bo kar najbolje upoštevala arhitekturno tipologijo območja v katerega se umeščajo, ter sodoben način gradnje, bivanja in rabe energije, ki mora biti ekološki in trajnostni
- strokovnim službam občin ustvariti strokovno podlago pri upravljanju s prostorom

- potencialnim investitorjem prikazati možnosti gradnje hiš, ki so prilagojeni za njihovo območje
- ustvariti sodoben stavbni tip hiše, ki gradi na podlagi značilnosti lokalne arhitekturne tipologije, z možnostjo izvedbe tudi v pasivni ali nizkoenergetski varianti
- podati izhodišča za oblikovanje objektov, ki bodo podlaga za izdelavo prostorskih izvedbenih pogojev v tistem delu občinskih prostorskih načrtov, ki se nahajajo znotraj Kozjanskega parka
- na podlagi primerov dobre prakse posredno ponuditi izobraževalni učinek za prebivalce Kozjanskega parka
- pridobiti strokovno osnovo, na podlagi katere bo Kozjanski park lahko presojal potencialne investicije

Uvod v analizo referenčnih objektov

V Sloveniji in po svetu se pri gradnji objektov soočamo z različnimi omejitvami in zahtevami. Te so običajno nastale z namenom urejanja, zaščite in homogenosti prostora. Kadar so predpisi prestrogi, to pripelje do ponavljanja, neinovativnih rešitev, slabšanja kvalitete življenjskega prostora. Pri tem je lahko v pomoč stroka, ki mora iz tradicionalne gradnje izluščiti bistvene in kvalitetne elemente ter jih v okviru zakonov in zahtev interpretirati tako, da omogočijo sodoben način bivanja.

Pri preučevanju Kozjanske hiše in razvoju novih smernic za gradnjo na Kozjanskem so nam lahko v pomoč nekateri dobri primeri gradenj v zaščitениh območjih iz Slovenije. Pri njihovem preučevanju nas zanima kako se njihovi posamezni elementi in kot celota vključujejo v naravno in kulturno okolje. Pri tem se zavedamo, da izhajajo iz drugačnega okolja in so kot taki predmet drugačnih zahtev in omejitev, a so nam lahko v pomoč in vzpodbudo pri iskanju inovativnih rešitev.

Naše raziskovanje smo razdelili v šest kategorij, s katerimi zajemamo objekt kot celoto. Vsak od referenčnih primerov se na inovativen način ukvarja z nekaterimi od teh kategorij.

Nekvalitetno / Kvalitetno

Proporci stavbe določajo njen osnovni volumen. Ta naj se navezuje na merilo okoliških objektov, kar ustvarja homogen in privlačen videz naselja.

Streha stavbe ima prvotno funkcijo varovanja pred naravnimi pojavi in mora prenašati naravne fizične obremenitve. Velikokrat tradicionalna gradnja s svojo obliko, naklonom in materialom odgovarja na te vplive na najbolj racionalen in ekološki način.

Materiali in barve so ponavadi prvi stik s stavbo. Z njimi na zunaj ustvarjamo identiteto objekta in prostora ter mikroklimo v notranjosti. Z uporabo tradicionalnih materialov spodbujamo tudi lokalno gospodarstvo.

Odprtine so del fasadnega ovoja stavbe. Povezujejo notranjost in zunanost stavbe. Na eni strani ustvarjajo ambient notranjosti, na drugi pa pročelje naselja, mesta.

Arhitekturni elementi so različni deli objekta, predmeti in stavbno pohištvo. V vsakem okolju se pojavljajo različni tradicionalni elementi. Potreben je razmislek, kateri izmed njih so kvalitetni in vredni reinterpretacije.

Vsebina je glavni dejavnik, ki generira življenje v prostoru. S pravilnim vrednotenjem in razporeditvijo vsebin lahko poživimo dogajanje in privabimo nove uporabnike.

Posoški razvojni center: pasivne hiše širšega območja Posočja

Posoški razvojni center je bil ustanovljen z Odlokom o ustanovitvi javnega zavoda Posoškega razvojnega centra leta 1999. Njegovo poslanstvo se navezuje na spodbujanje razvoja v treh posoških občinah: Bovec, Kobarid in Tolmin in sicer na področjih podjetništva, razvoja človeških virov in razvoja podeželja. Poleg tega pa Posoški razvojni center povezuje razvojne projekte posameznih občin in si prizadeva za sprejem specifičnih razvojnih spodbud za Zgornje Posočje na državnem nivoju, pripravlja in izvaja prioritetne projekte v regionalnih in državnih razvojnih planih ter kandidira na evropske in domače razvojne pomoči. Skupaj s še tremi razvojnimi agencijami se je leta 2000 povezal v Severnoprimorsko mrežno regionalno razvojno agencijo.

(vir: spletna stran: <http://www.prc.si/o-prc/predstavitev>)

Arhitekturni natečaj za izbiro strokovno najprimernejše rešitve za pasivne hiše širšega območja Posočja:

Kraj: širše območje Posočja
Leto izvedbe: 2011
Naročnik: Posoški razvojni center

Predmet natečaja je bila izdelava idejnega načrta treh enodružinskih stanovanjskih hiš, za katere so morali natečajniki razviti sodoben vzorec enodružinske hiše, ki bo upošteval oziroma nadgradil obstoječ arhitekturni tip, zagotavljal vse parametre za pasivne zgradbe in ustrezal sodobnemu načinu bivanja v konkretnem območju.

(vir: spletna stran:

http://www.zaps.si/index.php?m_id=natecaji_izvedeni&nat_id=19)

3. Natečajne rešitve so izvirale iz tradicionalnih tipologij stanovanjske gradnje na območju Posočja. Vključevale so elemente tradicionalne gradnje kot so naklon streh, materiali, arhitekturni elementi (okna, vrata, ganki,...) in jih interpretirale na sodoben način. Takšen pristop spoštuje naravno in kulturno

okolje ter hkrati z uporabo modernih tehnologij, pristopov, razporeditve prostorov omogoča sodoben način bivanja.

1. Primerjava volumnov, strehe, arhitekturnih elementov tradicionalne in sodobne Bovške hiše, (vir: http://www.zaps.si/img/admin/A_23.pdf)
2. Sodobna Bovška hiša, Atelier arhitekti, 1. Nagrada na natečaju (vir: http://www.zaps.si/img/admin/A_23.pdf)
3. Tradicionalna škofjeloško-cerkljanska hiša (vir: http://www.zaps.si/img/admin/C_23.pdf)
4. Sodobna škofjeloško-cerkljanska hiša, Atelier arhitekti, 1. Nagrada na natečaju (vir: http://www.zaps.si/img/admin/C_23.pdf)
5. Sodobna bovška hiša, arhitekturni biro Urbanisti, Priznanje na natečaju (http://www.zaps.si/img/admin/A_20.pdf)

Turistično naselje Livek – Nebesa

Kraj: Livek, Kobarid, Slovenija
Leto izvedbe: 2003
Naročnik: zasebni
Arhitekt: Rok Klanjšček, Klemen Pavlin in Aljaž Lavrič
Arhitekturne nagrade: Plečnikova nagrada, Zlata medalja, 2004; Zlata ptica, 2004; Piranesi, nominacija za nagrado; Arhitekturni projekt meseca, oktober 2003

Nebesa so kraj tik nad vasjo Livek 900m nad morjem. Pred pol stoletja je kraj zaslovel kot smučarsko središče z nebeškimi pogledi in razpoloženji. Zaradi blagih zim brez snega in gospodarske krize smučišče že leta ne obratuje več. Ostale so tri zarjavele žičnice, sredi pobočja kopastega Kuka, kjer je včasih stala smučarska koč, pa je danes moderno turistično naselje. Njegova lastnika, zakonca Katja in Bojan Roš, novinarka in zdravnik, sta imela težko nalogo: kako ustvariti objekt, ki bo zvest lokalni arhitekturni tradiciji, a bo hkrati udoben in sodoben. Za projektanta sta izbrala Roka Klanjščka, ki je skupaj s soavtorjema Klemnom Pavlinom in Aljažem Lavričem dokazal, da je z iznajdljivostjo tudi danes mogoč kreativen pristop k reševanju problemov v zaščiteneih območjih. Zasnoval je kompleks 21. stoletja na lokaciji in temeljih iz prejšnjega stoletja. Na parcelo je postavil gručasto naselje štirih hišic, ki so namenjene oddajanju turistom, in večjo hišo za lastnike.

Gre za moderno tehnološko napredno arhitekturo, ki se na različnih nivojih navezuje na lokalno tradicijo. Gručasta razporeditev majhnih objektov namesto velikega turističnega kompleksa, oblike in materiali, ki so uporabljene v tradicionalni okoliški arhitekturi, lokalni materiali in izvajalci del. Kljub temu arhitektura sledi vsem tehnološkim in bivanjskim trendom ter privablja najzahtevnejše goste, ki iščejo odmik od vrveža in stik z naravo.

(Vir: spletne strani: <http://www.nebesa.si/slo/nebesa.html>,
<http://www.mladina.si/96584/dopust-v-nebesih/>)

6–9. Turistično naselje Nebesa, Livek
(vir: <http://www.nebesa.si/slo/nebesa.html>)

Hotelska vas Pristava Lepena

Kraj: Lepena, Slovenija

Nagrade: Dolina Soče je prejela v letu 2009 turistično priznanje kot Evropska destinacija odličnosti (EDEN).

Razpršeno hotelsko naselje z osmimi apartmaji in petimi sobami se nahaja v območju Triglavskega narodnega parka v dolini reke Soče, kjer združuje tradicionalno arhitekturo in naravne danosti z udobjem, aktivnostmi in potrebami sodobnega življenjskega sloga.

Pristava Lepena je lep primer hotelskega naselja, ki poleg bivanja ponuja in promovira tradicionalno arhitekturo, lokalne, naravne znamenitosti, zdravo prehrano, okoliške športne aktivnosti ter na ta način ustvarja unikatno doživetje, ki ga ni mogoče doživeti nikjer drugje na svetu. Unikatno doživetje pomeni potencialno višje dohodke poleg tega pa so v turistične aktivnosti vključeni okoliški prebivalci, kmetje, proizvajalci, turistični delavci, gostinci kar krepi sodelovanje in povezanost v regiji.

Za razliko od velikih hotelskih verig (Kempinski, Hilton,...), katerih prepoznavnost temelji na ponavljanju arhitekture, storitev, standarda ne glede na lokacijo kjerkoli na Svetu, Pristava Lepena gradi na individualnosti lokacije, kjer se nahaja. Praznim in dotrajanim objektom so dodali nove programske vsebine in jih rešili pred propadom. Raje kot da bi postavili en velik objekt so izkoristili obstoječe in se odločili za razpršen način gradnje, ki je v dani okolici primernejši. V času globalizacije in standardizacije so takšni pristopi med turisti vse priljubljenejši.

(Vir: spletna stran: http://www.pristava-lepena.com/pristava_lepena.php)

10. Hotelska vas Pristava Lepena z okolico (vir: http://www.pristava-lepena.com/pristava_lepena.php)

Alpska vila

Kraj: Podkoren, Slovenija
Leto izvedbe: 2009
Naročnik: zasebni
Arhitekt: Gregorc Vrhovec arhitekti
Izvedba: Riko hiše
Arhitekturne nagrade: mednarodna nagrada Alpine Interior award v kategoriji Alpines Wohnen

Stanovanjski objekt v Podkorenu je zasnoval arhitekturni biro Gregorc Vrhovec arhitekti. Naročnik je želel hišo, ki bi vsebovala spomin na tradicionalno alpsko arhitekturo, obenem pa bi bila v celoti zavezana današnjemu času. Hiša združuje tradicionalno in moderno v strmi dvokapni strehi, širokih napuščih, predvsem pa v uporabi lesa, ki izhaja iz tradicionalnih gospodarskih postopij in spominja na kozolec. Diagonale na fasadi, postavljene pred opaž, simbolizirajo strukturni plašč in zavetrovanje, medtem ko element modernosti vnašajo velike steklene površine. Funkcionalna zasnova objekta je prilagojena sodobnemu načinu življenja, ustvarja učinek večplastnosti in poudarja celovitost prostora. (Povzeto po LES V SODOBNI SLOVENSKI ARHITEKTURI 2000–2010, Manja Kitek Kuzman)

Hiša je bila v strokovnem svetu izredno odmevna; med drugim je med 146 prijavljenimi projekti prejela priznano mednarodno nagrado Alpine Interior award v kategoriji Alpines Wohnen, ki jo podeljujeta reviji AIT in Design Linz. Tudi slovenska stroka meni, da gre za vzoren primer alpskega regionalizma. Hiša je zaradi arhitekturne in urbanistične kakovosti ter inovativnosti provokativna. A svojo inovativnost in duh časa kaže skozi zanimivo uporabo tradicionalnih elementov, ki so značilni za ta prostor, raje kot z izstopajočimi barvami fasad in uporabo neprimernih materialov. »Podkorenska hiša je prizadevanje sodobne interpretacije gornjesavske gradnje,« sta hišo opisala avtorja Aleš Vrhovec in Vanja Gregorc.

(Vir: spletna stran: <http://www.riko-hise.si/si/reference?pid=58&project=alpska-vila>)

11–12. Hiša v Podkorenu

13. interier hiše v Podkorenu

(vir: <http://gregorcvrhovec.si/project/house-podkoren/>)

Hiša Z

Kraj: Čezsoča, Slovenija
Leto izvedbe: 2005
Naročnik: zasebni
Arhitekt: prof. Miloš Florjančič, dr. Matej Blenkuš; Abiro
Izvedba: Riko hiše

Hiša Z je montažna, nadomestna, popotresna gradnja, ki je povsem prostovoljno nastala pod vodstvom arhitekturne pisarne Abiro. V svojem bistvu povzema značilnosti »bovske hiše«, ki dominira dolinam v zgornjem Posočju.

Tradicionalno bovsko hišo so prilagodili sodobnemu načinu bivanja s spremembo vsebine, ki ne potrebuje več štale v podstavku in sena na podstrešju. Hiša, ki tradicionalno sloni na tipu balkonskega predprostora z zunanjim stopniščem, se spusti na teren in se odpre na vrt tako, kakor se je prej odpirala na gospodarsko dvorišče in hlev v ozadju. Hiša ima elemente tradicionalne bovške arhitekture (streha, vhodni portal), njena notranja razporeditev pa je posodobljena – ima več stopniščnih ram, ki prostore v hiši poveže, da cirkulirajo. Kljub velikim steklenim površinam, ki dvigujejo kvaliteto bivanja, stavba zaradi uporabe tradicionalnih materialov in primernih dimenzij v lokalnem prostoru ne deluje tuje. Celotna hiša je lesena in je nastala na mestu v katastrofalnem potresu uničene prejšnje kamnite stavbe. Ta zamenjava materiala, ki jo je zahtevala družba za popotresno sanacijo, se je izkazala za zelo efektivno. Po kvadraturi je stavba relativno skromna, ima pa izjemno razvit volumen, tako da notranjost deluje gosposko, kar hote vznemirja okoliške hiše.

(viri: spletna stran: <http://www.abiro.net/house-Z>, revija Hiše, številka 68, december 2011, str. 26–27)

14,16 Hiša Z v Čezsoči
15 interior hiše v Čezsoči
(vir: <http://www.abiro.net/house-Z>)

Hiša R

Kraj: Ribičev laz, Bohinj, Slovenija
Leto izvedbe: 2008
Naročnik: zasebni
Arhitekt: Bevk Perović arhitekti

Hiša R stoji v zavarovanem območju Triglavskega narodnega parka, kjer so novogradnje prepovedane. Zato je morala rekonstrukcija objekta natančno posnemati konture stare hiše, ki je nekoč stala na tem mestu.

Hiša je zasnovana kot bivališče za ob koncu tedna, ki na svojevrsten način izraža razliko med praznim (nenastanjenim) in polnim (nastanjenim) stanjem. Z zaprto leseno fasado, ko lastnikov ni v hiši, spominja na velik lesen senik ali hlev brez oken in vrat. Srebrno siva barva fasade daje vtis, kot da tam stoji že od nekdaj. Ko se ob koncu tedna premični fasadni paneli odprejo, hiša pokaže sodobno podobo s steklenimi odprtinami in terasnimi nišami v pritličju. Notranjost je zasnovana z odprtim tlorisom, ki omogoča udobno bivanje s privlačnimi pogledi navzven.

(vir: revija Hiše, številka 65, Maj 2011, stran 106–107)

17–20 zunanost hiše R v Ribičevem Lazu

21 interier hiše R

(vir: <http://www.bevkperovic.com/?id=1,0,40,648>)

Gozdne vile

Kraj: Kamping Bled, Zaka, Slovenija
Leto izvedbe: 2010
Arhitekt: s o b a; Peter Ličen, Marjeta Fendre
Izvajalec: Jelovica Hiše

V Kampingu Bled v Zaki so leta 2010 razširili svojo ponudbo na inovativen način, ki po Svetu privablja vse več turistov. »Glamping« ali glamurozno kampiranje je nov način počitnikovanja v osrčju narave, z vsemi odlikami kampiranja, a brez nevšečnosti ter z številnimi razvadami hotela (elektrika, internet, ogrevanje, vroča kopel...). Arhitekturna pisarna Soba in podjetje Jelovica Hiše sta zasnovala in izvedla majhne lesene vile s tradicionalnimi materiali in elementi gorenjske arhitekture, ki spominjajo na šotore. Kljub majhnosti vsebujejo komoditete hotelske sobe, kar omogoča, da so uporabljane skozi celotno leto. Privlačno nastanitev dopolnjuje spremljevalni program v kampu, ki ponuja prostore rekreacije, savne, meditacije, restavracijo, kar privablja tudi zahtevnejše goste.

Revija Times je Gozdne vile na Bledu izbrala kot eno izmed 40 najboljših glamping destinacij na svetu. Glamping je relativno nova oblika dopustovanja, ki želi uporabnike hotelov privabiti v kampe. Primerna je za najrazličnejše lokacije (mesto, gorski svet, morje) a mora slediti dobremu konceptu, ki upošteva in vključuje danosti ter tradicijo danega okolja.

(vir: revija Hiše, številka 64, april 2011, stran 76–77)

22, 23, 25 Gozdne vile v Kampingu na Bledu

24 primer kampiranja

(vir: <http://sobadoo.com/wordpress/?tag=glamping&lang=en>)

Slovenski planinski muzej

Kraj: Mojstrana, Slovenija
Leto izvedbe: 2009
Naročnik: občina Kranjska gora
Arhitekt: dr. Boris Leskovec, Alja Vehovec, Rok Kajna

Planinski muzej je postavljen v impresivno gorsko pokrajino, na obrobje naselja Mojstrana, med potok Bistrica in cesto, ki vodi v ledeniško dolino Vrata.

Temeljna urbanistična in arhitekturna izhodišča stavbe povzemajo in interpretirajo prostorske izvedbene akte, pri čemer je bila želja avtorjev oblikovati nekonvencionalen in energetsko varčen objekt. Oblikovan je kot skalna gmošta nepravilnih oblik; zvrnjene fasadne stranice, različni nakloni strešin, asimetrično umeščeno, padajoče sleme ustvarjajo geometrijsko nepravilno stavbo, ki hkrati sledi vsem kompozicijskim, funkcionalnim in programskim izhodiščem objekta in širšega okolja.

Nenavadna oblika objekta bolj ali manj uspešno svojo logiko išče v povezavi z materiali in arhitekturno tipiko visokogorskih stanov in planšarskih zavetišč. A kar je pomembneje, muzej v prostor prinaša dodatno vsebino in prepoznavnost, ki bo privabila več obiskovalcev ter jih v okolici zadržala dlje časa. Nova ponudba za okoliške turiste, več dela za gostince in hotelirje, nova delovna mesta...

(vir: revija Hiše, številka 56, december 2009, stran 58–61)

26, 27 Slovenski planinski muzej v Mojstrani
(vir: <http://www.planinskimuzej.si/?viewPage=16>)

